

europaanhouse.org

Hus information

SOCIALT ANSVAR PÅ TVÆRS AF GRÆNSER

Nr 4- 2011

*I **deh** mener vi, at socialt arbejde for mennesker i udsatte situationer er en vigtig del og vej til opbygning af civilsamfundet. Fordi det handler om at mennesker gør noget for at løfte hele samfundet - ”bottom-up” som man kalder det. Det handler altså om andet og mere end at hjælpe. Det handler om at ”bygge broer” til stabilitet og muligheder for og med hinanden.*

SOCIAL RESPONSIBILITY ACROSS BORDERS

... det bør du læse

I dette - årets sidste - nummer af HusInformation skulle egentlig have fortalt noget mere om frivilligt arbejde, som **deh** her i frivilligåret har haft meget fokus på. Men det kommer i en anden form på hjemmesiden *eupeanhouse.org*.

I stedet kan du i dette nummer læse om nogle af de aktiviteter, der er i gang. Og som **deh** gerne vil gøre endnu mere ved i 2012.

Fokus i dette nummer er især på Kirgisistan, som **deh** gerne vil intensivere projektsamarbejdet med. Kirgisistan er et af de lande i Centralasien, der meget let kan blive en krudttønde i de kommende år. Så der er mange gode grunde til at gøre noget. Men det ser tværtimod ud til at flere og flere organisationer forlader landet. Så på mange måder ligner situationen lidt, hvad vi mødte i Rumænien for 15-20 år siden. Og det synes vi ikke bør ske.

Der er brug for at være med til at sætte gang i civilsamfundsudviklingen gennem sociale projekter, der kan samle mennesker om at gøre noget for bl.a. individer og grupper i udsatte situationer.

Det gælder Kirgisistan og det gælder Hviderusland. Og det kan du læse om i dette nummer.

INDHOLD

Det bør du læse	2
Hvor f... Ligger Kirgisistan	3
Besøget i Bishkek	4
Både de bonede gulve og...	6
Belavoidskuy institutionen	7
deh torsdage	8
Belarus under pres	9
Anse Leroy Seminar 2012	11
Bagsmækken	12

Redaktion og tekst i dette nummer:
Henrik Haubro, Lene Petersen og Lise From

Forsidefoto: Henning Sletved møder ildsjælen Bunga i Bishkek, Kirgisistan i november 2011. Bunga er en af de stærke kvinder, der gør en forskel med sin lille forening i Bishkek.

deh - europeanhouse.org

**SOCIALT ANSVAR
PÅ TVÆRS AF GRÆNSER**

Hvor f.... ligger Kirgisistan?

Lise From, Henning Sletved og Henrik Haubro var i en uge midt i november i Kirgisistan og lægge sidste hånd på samarbejdsaftalen med den kirgisiske *Association of Social Workers* - og så lige at afholde et heldagsseminar for socialfolk og holde foredrag på to universiteter. Samt lige at holde møder med Socialministeren, EU Delegation og besøge 3 institutioner og et par foreninger. Så det var hektiske 5 dage omkranset af flyrejser frem og tilbage på 14 timer.

Hvor er det nu det ligger?

Når man fortæller, at man skal til Kirgisistan, ser folk på en med de der fjerne øjne ... inden de spørger: hvor er det nu Kirgisistan ligger?

Og så fortæller man, at det ligger på grænsen til Kina - i Centralasien. Lidt "over" Afghanistan og Tadsjikistan. Og lige ved siden af Kazakstan og Usbekistan. Men det er ikke altid,

øjnene bliver klarere, så her er et verdenskort:

deh har gennem de sidste par år arbejdet med at udvikle en række aktiviteter med vore kirgisiske samarbejdspartnere. Især om at skabe bedre udviklingsbetingelser for handicappede og ældre. Og det tager jo ofte tid at stable et sådant samarbejdsprojekt på benene, bl.a. fordi der skal skaffes midler til at køre aktiviteterne.

Derfor har **deh** bl.a. haft indsamlingen på Kultorvet i 2010, udviklet ansøgninger til EU og Danida, osv.

Og sidste år var Lise From i Altai og Kirgisistan, hvor hun drøftede samarbejdet med formanden for den kirgisiske organisation for socialarbejdere, Vera Usenova.

Vera Usenova sammen med tolken og barnebarnet Shakda.

Kirgisistan er en af de tidligere Sovjetiske republikker, men BNP per indbygger ligger fortsat under Danidas fattigdomsgrænse på USD 2.630 med en BNI på USD 880 (2010).

Besøget i Bishkek, Kirgisistan

Noget af det mest spændende er altid at komme ud og besøge de mennesker, det handler om. Og ved dette besøg fik vi lejlighed til at besøge tre af de institutioner med handicappede, som deh gerne vil være med til at støtte i deres udviklingsarbejde. Her til venstre er det det klassiske "familiefoto" fra centret for handicappede børn og unge i Makcat, der ligger lidt uden for hovedstaden Bishkek.

Der er hele tiden tilknyttet omkring 100 børn og deres familier, som er der på tre måneders træningsophold ad gangen. Desuden er centret uddannelsessted for socialarbejdere fra hele landet.

Det gælder også for et andet social centre, vi besøgte og holdt 1-dags seminar, *Bishkek Social Center*. Her er der også omkring 100 unge og voksne handicappede, som skal trænes. Men der er brug for at udvikle muligheder og metoder.

Det er der også på den tredje institution, vi besøgte: *Belavoidskuy Neuropsychiatric Hospital for Children*, som er en af de store institutioner, vi har arbejdet med i Østeuropa og Rusland de sidste tyve år. Der er små 300 udviklingshæmmede børn

og unge. De fleste flyttes bare videre til store psykiatriske institutioner for voksne, så det er især omkring de unge udviklingshæmmede, **deh** gerne vil være med til at gøre en indsats i de kommende år. Og så for de allermest handicappede.

Lise From er sammen med Vera Usenova i gang med oplæg på seminaret om handicappede og ældre på seminaret onsdag den 16.11.2011 i Bishkek Social Centre.

**Det er altid
en stor
hjælp
at betale sit
kontingent
til deh**

**Kun 150,-
for hele
2012**

Både de bonede gulve og »arbejde på gulvet«

Når der skal samarbejdes om projekter, der batter, skal man både arbejde på det politiske og administrative niveau - og på det praktiske niveau, hvor det i praksis kan vises, hvordan udfordringerne kan håndteres. Og midt mellem disse er der uddannelse, uddannelse og uddannelse...!

Besøget i Kirgisistan omfattede aktivitet på alle tre niveauer. Som et kort og intensivt empowerment-samarbejde, der skal udvikles yderligere i de kommende år.

Fortalervirksomhed

Overskriften for aktiviteterne er at medvirke til at styrke de lokale sociale centres, NGOers og universiteters kapacitet til at implementere den kirgisiske regerings nyligt ved-

Møde med vice-socialministeren om den nye sociale strategi, som projekterne skal styrke implementeringen af. Og ikke mindst inkludere de sydlige og fattigste regioner.

tagne sociale strategier til forbedring af mennesker i udsatte situationer, bl.a. handicappede. Således at deres rettigheder og muligheder styrkes og implementering af menneskerettigheder og FNs standard-

regler realiseres mest muligt. Derfor skal der arbejdes på begge niveauer.

Derfor er det aftalt, at de sammen med *Association of Social Workers i KR* vil fokusere på træning og erfaringsworkshops for undervisere fra hele landet, så fortalervirksomheden bliver både praktisk og strukturel for hele landet. Og vi vil søge at få mange parter involveret i arbejdet både her og der.

Desuden vil der skulle igangsættes flere små konkrete udviklingsaktiviteter for og med handicappede

børn, unge og deres familier, myndigheder og organisationer. Disse såkaldte *hands-on* aktiviteter skal demonstrere håndgribelige metoder og resultater, der kan tjene som "murbækkere" i udviklingen.

Belavoidskuy Neuropsychological Hospital

Man kan ikke få hele fortællingen med her .... Så læs mere om Kirgisistan aktiviteter på hjemmesiden. Eller ring/skriv til Lise From, der er **del**'s koordinator:
lise.from@get2net.dk
telf. 3324 3720

Der er mange udfordringer at gå i gang med på denne institution, hvor der er placeret børn og unge fra 0-18 år. Som alle er diagnosticeret som svært udviklingshæmmede. Der er 270 børn og unge - og ca. 200 medarbejdere, når man tæller alle med.

Stedet har gennemgået en god opstramning gennem de sidste par år, men der er fortsat meget at gøre med at uddanne personalet og demonstrere mulighederne for at træne de udviklingshæmmede. Det er simpelthen fortalervirksomhed for og med handicappede i praksis. Og det kan involvere personale på alle Kirgisistans 5 tilsvarende institutioner.

Netop fordi Kirgisistan er et fattigt land, er der god brug for at være med til at skabe de bedst mulige udviklingsmuligheder for de svageste grupper af mennesker, fordi dette er med til at øge den sociale kapital i form af øget inklusion på tværs af etnisk baggrund, socialøkonomisk situation osv. Med en større accept af handicappede, vil der også kunne udvikles en større accept i mere generel forstand. Ligesom det er økonomisk forstandigt at skabe inklusion med menneskeretighederne som grundlag.

Så der er god brug for din indsats og støtte.

deh' torsdag

Som noget nyt arrangerer deh fyraftensmøde 1-2 gange om måneden. Vi kalder dem **deh' torsdag! Udsyn og indspark om verden.**

Vi forsøger at holde **deh' torsdag** i lige uger fra kl 18-20 hos **deh: Ved Glyptoteket 6, 1575 København V.**

Du kan finde mere om arrangementerne på hjemmesiden

www.europeanhouse.org

Det første fyraftensmøde handlede om situationen i Belarus (Hviderusland) og blev afholdt på **deh's** fødselsdag den 24. november. Der var en snes tilmeldinger fra medlemmer og andre organisationer.

Projektleder *Lene Petersen* fortalte kort om deh's projektarbejde i Belarus og samarbejdet med paraplyorganisationen og webplatformen Eurobelarus, som vi har været med til at etablere.

- 1.gang om Hviderusland

Hovedpunktet var dog at fortælle om undertrykkelsen i Hviderusland. Samme dag var menneskerettighedsaktivisten Ales Bialiatki idømt 4½ års fængsel, en bøde på 500.000 Euro og konfiskation af al hans ejendom. Bialiatki fik Politikens frihedspris 2011 og er leder af menneskeretscentret Viasna i Minsk.

Der var således en grusom ramme for aftenens hovedpunkt: visning af filmen *Kalinovski Square*, der på Michael More humoristisk facon hudfletter det diktatoriske styre under Præsident Lukasjenko.

Mere end nogensinde er det vigtigt, at vi støtter og bidrager til civilsamfundsarbejdet i Hviderusland.

Kopier og hæng mega gerne denne plakat ud! (og alle mange steder du vil og kan... tak!

DEH' TORS DAG! UDSYN OG INDSPARK OM VERDEN
KRÆFTEN MEDER FRA KL 18-20 HVIDERUSLAND TORS DAG HOS DEH: VED GLYPTOTEKET 6, 1575 KØBENHAVN V.

Hvad gør vi i den absurde situation i Europas sidste diktaturstat Hviderusland?

KALINOVSKI SQUARE

deh inviterer dig til at få et både humoristisk og færdiggørende indblik i situationen i Belarus - Hviderusland - hvor vi har arbejdet mere end 10 år med iværksættercenter og civilsamfundsprojekter.

deh's projektleder Lene Petersen vil give en kort introduktion til deh's informationsøen www.eurobelarus.org og til de civilsamfundets film *Kalinovski Square*, der har været vist og fået prisen mange dokumentarfilmfestivaler.

I sin film gør den hviderusiske aktivisterinstruktør Tony Klavichava et tykt grin med den magtfulde elite i et tvintemåned af fortælle sin version af den historie og sætte spot på voldsregimerne i Belarus, USA som den amerikanske satiriske tv-serie *Moar*. Klavichava fortæller om de lange armer med et let anstøtten skærmskive - fugt af et hurtigt drej og så det selv i døren.

Filmene er 87 minutter og er medtaget i de underleveret.

TORS DAG DÅN 24. NOVEMBER klokke kl. 18-20 hos deh, ved Glyptoteket 6, KØB. V.
Direkt sidgang - tilmelding på pan@europeanhouse.org - hvis du er medlem af deh, så kom!

 www.europeanhouse.org
Du kan læse mere om deh's Belarus projekt på www.europeanhouse.org (projekter)

Civilsamfundet i Belarus under voldsomt pres

Af Lene Petersen, projektleder

Den stadig mere pressede diktator i Hviderusland, Aleksandr Lukashenka, synes at miste popularitet i befolkningen. Dette har øget presset på civilsamfundet enormt. Der er indført dekretter, som gør det ulovligt at samles at modtage udenlandsk støtte, både som organisation og som individuel.

Alle ikke statslige organisationer, der ønsker at afholde aktiviteter, skal have disse godkendt af KGB inden de annonceres. Dette gør det praktisk talt umuligt at gennemføre ikke statslige aktiviteter i landet.

Alle vi - og vor Hviderussiske partnere - som arbejder i landet er fra nu af gjort kriminelle.

Donorsamfundet for Hviderusland, EU og medlemslandene afholdte et møde i Bryssels midt i November, og vi som har projekter i landet mødtes dagen før for at drøfte den nye skærpede situation for NGOerne.

Vi finder nye veje for den fortsatte støtte til civilsamfundet og dets organisationer. *Det har vi alle valgt.*

Umiddelbart før mødestart i Bryssels

Uformelt møde med kollegaer i Bryssels

Frivillighedsåret slut... Men udfordringerne består!

Det europæiske år for **aktiv aldring**
og **solidaritet mellem generationerne 2012**

European Year for **Active Ageing**
and **Solidarity between Generations 2012**

Man kan ikke sige andet end at **deh** er meget aktuelle, når det gælder de europæiske år. I 2011 var det Frivillighedsåret til næste år er det om aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne. Det er lige **deh**.

Årets budskab er: Livet slutter ikke ved de 60 – og samfundet påskønner i stigende grad, at de ældre også har noget at byde på. Det er aktiv aldring i en nøddeskal – at få mere, ikke mindre, ud af livet, når man bliver ældre, uanset om det sker på jobbet, derhjemme eller i samfundet.

Udfordringen for politikere og stakeholdere er at forbedre mulighederne for aktiv aldring i almindelighed. Samtidig skal det være lettere at leve uafhængigt, være aktiv på

helt forskellige områder som beskæftigelse, sundhed, sociale tjenester, livslang læring, frivilligt arbejde, bolig, it-tjenester og transport.

Det er også afgørende for at beholde solidariteten mellem generationerne i samfund med en hurtigt voksende ældre befolkning.

Det bør gå begge veje

Måske er det netop *solidariteten mellem generationerne*, der er det vigtigste at tage fat på. Og solidaritet går altså begge veje. Så aktiv aldring handler også om, at ældre gør noget for yngre. For eksempel for de handicappede, der placeres på plejehjem (også for ældre) hele livet og aldrig får en chance for et aktivt liv.

deh vil gerne bruge 2012 til at slå et slag for solidaritet mellem generationerne, så alle ældre kan være aktive og gøre en indsats for de mennesker, der er i de mest udsatte situationer og omstændigheder. Hvor end de er!

F.eks. vil **deh** både i Rumænien og Kirgisistan forsøge at skaffe midler til at igangsætte *Multihuse*, hvor man på tværs af alder og forudsætninger hjælper hinanden til at få mest muligt ud af livet.

Multihuset er en idé om et slags "oldekolle" på tværs af generationer for mennesker i udsatte situationer. Læs mere på **deh's** hjemmeside.

Aktiv aldring i alle aldre

Har du lyst til at være med... ?

Foreningsrejse til Warszawa 11-14. maj 2012

I sidste nummer af HusInformation fortalte vi, at der den 12. maj 2012 afholdes et **Anse Leroy seminar** i Warszawa om **arbejdsmarkeds- og uddannelsesinklusion for unge sindslidende**.

Anse Leroy seminaret organiseres af dr. Anna Serafin sammen med **deh** og polske institutioner og foreninger. Der kommer mere om seminarets program senere (på hjemmesiden og i HusInformation).

I den anledning besluttede **deh's** bestyrelse på sit møde den 1/11, at foreningen skulle tilbyde foreningens medlemmer og andre et samlet rejsearrangement, der også gav mulighed for at besøge Warszawa ud over seminaret.

Derfor annonceres dette tilbud allerede, så der bliver mulighed for at få det ind i forårskalenderen. Vil du vide mere, så kontakt **deh** på email: post@europeanhouse.org

Foreløbigt program for rejse til

Warszawa, Polen
11-14. maj 2012

- 11/5 Afrejse København med fly
Indkvartering på hotel
Velkomstmiddag
- 12/5 **Anse Leroy seminar**
Reception om aftenen
- 13/5 Sight seeing i Warszawa
Fri eftermiddag
- 14/5 Besøg
Hjemrejse København
(sidst på eftermiddagen)

Pris ca. 4.800 kr for fly t/r og hotel (3 nætter) inkl. morgenmad og lokal transport. Hertil kommer seminar pris inkl. frokost og reception ca. 200 Euros.

deh's samarbejdsorganisation i Polen har i slutningen af november 2011 udgivet en bog om Anse Leroy, en ildsjæl og pioner inden for socialpsykiatrien - og mangeårigt bestyrelsesmedlem og aktivist i **deh**.

Vi er ved at undersøge mulighederne for at oversætte bogen til dansk. I mellemtiden kan interesserede dog for 30 kr. fortsat købe bogen: *En ven er bedre end ti psykiatere* - en fortælling om og til Anse til hendes 70 års fødselsdag.

Anse døde 30. april i år.

deh, Anna og den polske organisation -- håber at alle gode kræfter vil være med til at mindes Anse og bære hendes arbejde videre ved at deltage i og bidrage til **Anse Leroy seminaret** 12. maj 2012.

**HUSK AT BETALE
KONTINGET 2012
150,- KR**

BAGSMÆKKEN

Af Lise From, formand for deh

Det Europæiske År for frivilligt arbejde slutter med udgangen af 2011. Hermed er det ikke slut med frivilligt socialt arbejde – tværtimod. Mere end nogensinde er det vigtigt, at der fokuseres på frivilligt socialt arbejde som aktiv medspiller i et velfærdssamfund. Vi oplever i disse år, hvorledes grænserne for hvad der er ”normalt”, indsnævres på grund af manglende tolerance fra omgivelserne.

Samtidig er der stigende krav og forventninger om, at velfærdssamfundet træder til med lægelig, psykiatrisk og/eller psykologisk behandling med henblik på behandling, så det ”anderledes” bliver ”normaliseret”, så det passer ind i den vedtagne samfundsnorm.

Det frivillige sociale arbejde har ”mange ansigter”, men fællesnævneren er solidaritet med de svageste i samfundet. Formålet med **deh** er fortsat at støtte de mest udsatte grupper, de ”anderledes”, med at komme videre i livet og være en aktiv del af deres samfund.

deh's vision er at medvirke til øget socialt ansvar mellem mennesker på tværs af både fysiske og psykiske grænser i et rummeligt samfund, hvor alle er aktive deltagere. At være medlem i **deh** er opbakning til dette arbejde. Vi siger tak til jer, der har støttet igennem årene - og håber på fortsat støtte. Vores nytårsønske er at få mange flere medlemmer i det kommende år.

Alle ønskes en god jul og et godt nytår 2012.

deh

europaeanhouse.org

Det Europæiske Hus
Ved Glyptoteket 6, kld.
1575 København V

post@europaeanhouse.org
Telefon: 3211 8611
Fax: 5570 2979

CVR nr. 18 27 69 33
Det Europæiske Hus
Uraniavej 5
1878 Frederiksberg C

Det Europæiske Hus er en humanitær forening, der arbejder for godt naboskab og inkludering af alle mennesker. Formålet er at støtte de mest udsatte grupper med at komme videre i livet og være en aktiv del af deres samfund.

socialt ansvar på tværs af grænser